

BKTF Cirkuszművészet BA szak
Integrált élményközpontú szakmai gyakorlat és elmélet tantárgy

A cirkuszművészet sajátosságainak és képzési tradícióinak megfelelően az Integrált élményközpontú szakmai gyakorlat és elmélet tantárgy a cirkuszművészeti hagyomány ápolására és a cirkuszművészet megújítására készíti fel a hallgatókat.

A tananyag zsánercsoportokba rendezve tárgyalja az alzsánerek sokaságából pedagógiai céllal zsánercsoportokba szervezett ismereteket és képességeket, magas szintű készséggé fejlesztve a megszerzett tudást és kompetenciákat.

A tantárgy az alább felsorolt szakmai zsánercsoportok képzési programját tartalmazza:

- egyéni talajakrobatika
- csoportos talajakrobatika
- eszközös akrobatika
- légtorna
- ügyességi akrobatika
- bűvészmesterség
- állatidomítás
- technikai számok
- bohócmesterség.

Minden hallgató legalább egy főzsáner és legalább egy másodzsáner területén szerez készség szintű szakmai tudást. A fő- és másodzsáner mellett minden hallgató alapszintű ismereteket szerez a többi zsánercsoport területén.

- főzsáner - 6 félév, napi 45-90 perc, egyéni vagy kiscsoportos képzés
- másodzsáner - 4 félév, napi 45-90 perc, egyéni vagy kiscsoportos képzés
- zsáner alapok - 1-2 periódus, heti 2-szer 45-90 perc, csoportos képzés.

A tananyag főiskolai SZMSZ-ben leírt képzési időszakok szerinti felosztása, a képzési szakaszok egymásra épülése, az előremenetel formatív minősítése tekintetében zsánerenként, pedagógusokként és hallgatóként más-más módszerek a legcélravezetőbbek. A szakfelelős, a tanszékvezető, a tantárgyfelelős az adott zsánert folyamatosan vagy vendégként oktató pedagógusokkal közösen határozzák meg az egyéni képzési programot.

A hallgatói közösségek és a szakmai személyzet folyamatosan figyelemmel kíséri a hallgatók munkáját, informálisan és az SZMSZ-ben tárgyalt keretek közt ad folyamatos visszajelzéseket. A főiskola erre kijelölt szakmai testülete szemeszterenként ötfokú skálára konvertálja a szóveges és számszerű értékelések eredményeit és ajánlásokat tesz az egyéni képzési program esetleges módosításával kapcsolatban.

A továbbiakban zsánercsoportokba szervezve írjuk le a tananyag tartalmát.

egyéni talaj akrobatika | csoportos talaj akrobatika | eszközös akrobatika | légtorna |
ügyességi akrobatika | bűvészmesterség | állatidomítás | technikai számok |
bohócmesterség

Bevezető

Az **egyéni talaj akrobatika** ritkán jelenik meg önálló cirkuszművészeti fő- vagy másodzsánerként, de ez a BKTF rendszerében minden cirkuszművész számára nélkülözhetetlen képzési terület. Döntő szerepe van az akrobatikus zsánerek megalapozásában, és az egyéni alkati sajátosságok határai közt a többi zsáner területén is.

Az alapozás anyaga minden akrobatikus szakon azonos.

A gyakorlás során a hallgatók alapvető térorientációs, erőnléti, ügyességi, motorikus ismeretekre és képességekre tesznek szert. Megismerik saját testüket és a végletekig tágítják annak mozgáslehetőségeit.

A képzés jellemzően eszköztelen de pedagógiai és biztonsági okokból egyszerű eszközök megjelennek: matrac, szivacs gödör, puha és/vagy rugalmas szőnyeg vagy talaj, dobantó, zsámoly, szekrény, ...

Az egyéni talaj akrobatika pedagógiai célú felosztása

Fő- vagy másodzsánerként:

Statikus alzsánerek

- kézenállás/handstand
- fejenállás/kopfstand
- kaucsuk
- krizsnyik
- kígyóember

Dinamikus alzsánerek:

- talajtorna
- ugró szám
- break harc

A zsáneralapozó program keretében tanított elemeket rendszertani majd pedagógiai csoportosításban foglaljuk össze:

- állás (funkcionális testtartásokban)
- egyensúly pozíciók (egyszerű, és nem konvencionális feltámasztási felületeken illetve testpozíciókban)
- lépés
- futás

- ugrás (saute, jeté, sisson, assemblée rendszer + nem lábról induló/érkező ugrások)
- forgás - függőleges tengely
- gurulás - vízszintes tengely
- cigánykerék típusú mozgások - nyílrányú tengely

függetlenül a tengely és a gerinc vonalának egybeesésétől
kombinált mozgások

I. STATIKUS AKROBATIKA ELEMEEK

Itt következik hamarosan a rendszertanilag és/vagy? didaktikailag rendezett felsorolás
Pl.

...

Általános megjegyzések

A képzés didaktikai szempontból az egyszerűtől a bonyolultabb és az összetettebb mozgások felé halad, messzemenően figyelembe véve a jellemzően nagyon eltérő alkati és előképzettségi adottságokat, a biztonságos, és a rövid és hosszú távon sérülésmentes, egészséges fenntartható fejlődés szempontjait.

A hagyományos (torna)sport és akrobatikai didaktikai hagyományok, a fizikai egymásra épülés lehetőségei mellett mozgás rendszertani szempontok is megjelennek a képzés tartalmában, felépítésében, az anyag átadásában.

Az ismert elemek mellett az intuíció és a rendszertani fejlesztés új pozíciókhoz és mozgásokhoz vezet.

Az egyéni talajakrobatika képezi a csoportos talaj akrobatika, az eszközös akrobatika a légtorna, az ügyességi akrobatika alapját. Ezért a metodika nyitott az anyag fejlesztésére és más irányú felhasználására

A egyéni talajakrobatika három szinten jelenik meg a képzési struktúrában:

- főzsáner - 6 félév, napi 45-90 perc, egyéni képzés
- másodzsáner - 4 félév, napi 45-90 perc, egyéni képzés
- zsáner alapok - 1-2 periódus, heti 2-szer 45-90 perc, csoportos képzés

A zsánercsoport állandó mesteroktatója mellett az egyes zsánerek és alzsánerek kiemelkedő művészei és mesterei, az adott terület specialistái tanítják vendégként az egyes szakterületeket.

A szakanyagot a szakmai és felsőoktatási szempontok
figyelembevételével 2021 februárjában
összeállította
Hajagos László testnevelő tanár (Olga?) és
dr. Angelus Iván Pedagógia PhD

egyéni talaj akrobatika | csoportos talaj akrobatika | eszközös akrobatika | **légtorna** |
ügyességi akrobatika | bűvészmesterség | állatidomítás | technikai számok |
bohócmesterség

Bevezető

Jön Jön Jön

A szakanyagot a szakmai és felsőoktatási szempontok
figyelembevételével 2021 februárjában
összeállította
Vincze Tünde artistaművész és szakvizsgázott légtorna edző és
dr. Angelus Iván pedagógia PhD

egyéni talaj akrobatika | csoportos talaj akrobatika | eszközös akrobatika | légtorna |
ügyességi akrobatika | **bűvészmesterség** | állatidomítás | technikai számok |
bohócmesterség

Bevezető

A **bűvészmesterség** számos lehetséges felfogása közül iskolánk a szakma művészi megközelítését állítja a képzés központjába. Hitvallásunk szerint a bűvész az emberi csodák mestere. A bűvészmesterség központjában a bűvész technikai ügyessége mellett a bűvész személyisége, karaktere áll.

A bűvész képes irányítani a közönség figyelmét. Fő eszköze a figyelem kívánt irányba terelése illetve elterelése (focus & misdirection, zoom in & out, színkontraszt, ...).

A zsánerek megjelenését nagymértékben befolyásolják a mutatvány bemutatásának körülményei

- a közönség elhelyezkedése
- helyhez kötött, mobil, álló, ülő pozíció
- asszisztens jelenléte
- szöveg
- jelmez
- zene
- dramaturgiai pozíció

A bűvészmesterség pedagógiai célú felosztása

A bűvészmesterség főbb zsánerei és al-zsánerei közül az alábbiakat tanítjuk a mindenkor piaci igények, trendek, a tanári ellátottság és a hallgatói igények függvényében:

- **mikromágia**
kártya
zseton
chop cup
- **manipuláció**
chicagói golyó
kártyaturné
cigaretta turné
kötél, csomó
coin
- **entertainment**
kínai karika
kendő rutin
kisállat bűvészet (nyúl, galamb, kutya, macska)
tűz manipuláció (gyertya turné, tenyér tűz, fáklya, láng átvitel)

- **illúzió**
személy megjelenítés
személy eltüntetés
lebegések
vágások
- **gyorsöltözés**
- **mentalista**
- **zsebtolvajlás**

Általános megjegyzések

A bűvészmesterség hagyományos zsánerei és alzsánerei bemutatathatóak önállóan, vagy más bűvész illetve cirkuszi zsánerekkel kombinációkban. A hagyományos számok folyamatosan fejlődnek, alakulnak, újak születnek.

A bűvészmesterség hagyományait olyan metodikával adjuk át, hogy az itt végzett művészek képesek legyenek megfelelni a hagyományápolás és az újítás követelményeinek ugyanakkor saját adottságaiknak és személyiségüknek megfelelően alakíthassák pályájukat.

A zsánerek és alzsánerek képzése nem egymásra épülő jellegű, az egyes területek képzése egyéni sorrendben illetve párhuzamosan történik.

A bűvészmesterség három szinten jelenik meg a képzési struktúrában:

- főzsáner - 6 félév, napi 45-90 perc, egyéni képzés
- másodzsáner - 4 félév, napi 45-90 perc, egyéni képzés
- zsáner alapok - 1-2 periódus, heti 2-szer 45-90 perc, csoportos képzés

A zsáner állandó mesteroktatója mellett az egyes zsánerek kiemelkedő művészei és mesterei, az adott terület specialistái tanítják vendégként az egyes szakterületeket.

A szakanyagot a szakmai és felsőoktatási szempontok
figyelembevételével 2021 februárjában
összeállította Fekete Péter és Angelus Iván

Fogalom magyarázat

A cirkuszművészet szakpedagógiai célú felosztása

- zsánercsoport
- zsáner
- alzsáner

Zsánercsoport - a cirkuszművészet szakpedagógiai célú felosztásának legtágabb kategóriája

- egyéni talajakrobatika
- csoportos talajakrobatika
- eszközös akrobatika
- légtorna
- ügyességi akrobatika
- bűvészmesterség
- állatidomítás
- technikai számok
- bohócmesterség

Zsáner - a cirkuszművészet pedagógiai célú felosztásának zsánercsoporton belüli alapkategóriája. Például a bűvészmesterség zsánercsoportot pedagógiai céllal az alábbi zsánerekre osztottuk:

- mikromágia
- manipuláció
- entertainment
- illúzió
- gyorsöltözés
- mentalista
- zsebtolvajlás

Alzsáner - a zsánereken belüli legkisebb pedagógiai rendszertani kategória. Például a bűvészmesterség zsánercsoporton belül a mikromágia zsáner képzése során az alábbi alzsánereket oktatjuk

- kártya
- zseton
- chop cup

Főzsáner - a képzés megkezdésekor a hallgató és a szakfelelős által kiválasztott fő képzési terület. Ezen a cirkuszművészeti területen a hallgató kiemelkedő szintet ér. Ennek érdekében a teljes képzési idő minden napján fejleszti magát ezen a szakterületen.

Másodzsáner - a képzés megkezdésekor a hallgató és a szakfelelős által a fő képzési terület mellett választott második szakterület. A hallgató ezen a cirkuszművészeti területen

is kiemelkedő szintet ér. Ennek érdekében legalább az első négy szemeszter során legalább heti négy napon fejleszti magát ezen a szakterületen. A cirkuszművészet területén a munkaerőpiaci elhelyezkedés és a pálya dinamikája egyaránt megköveteli, hogy a felsőfokon végzett cirkuszművész legalább két független zsáner területén legyen képes előadóművészi feladatokat vállalni.

Zsáner alapok - A saját fő- és másodzsánere mellett minden cirkuszművész hallgató alapfokú ismereteket szerez a többi zsáner tekintetében is. A számok sorozatára épülő dramaturgia alapján működő klasszikus cirkuszi közegben, a kis és nagy cirkuszokban, az utazó társulatoknál, varietékben, színházi vagy filmes közegben is általános követelmény, de az újcirkuszi dramaturgiában kifejezetten centrális szerepe van, hogy a cirkuszművész a teljes produkció minden területén ismeretekkel rendelkező, felkészült előadó legyen. Terjedelmi és alkati okokból lehetetlen, hogy egy előadó a cirkuszművészet minden területén virtuóz szintet érjen el, de szükséges és lehetséges, hogy a saját virtuóz területe mellett a többi területen is legalább alapszintű ismeretekkel rendelkezzen. Ezt szolgálja a zsánertől függően 1-2 perióduson át heti 2 órában szervezett képzési forma.